

avaloracion diagnostica educacion primària competència comunicativa: aranés

Tèxte de comprenença orau entar ensenhaire

INSTRUCCIONS

Cau repartir eth quadèrn dera pròva e assegurar-se de que toti es escolans liegen es qüestion abans d'escotar eth tèxte.

Eth docent a de liéger eth tèxte dus viatges, es escolans **non** lo veirà escrit. Eth primèr viatge ei entà que responen as qüestions e era segona ei entà que repassen es responses.

Era lectura a d'èster lenta e expressiva, en tot marcar es pauses. Era prononciacion a d'èster clara e eth ton de votz adequat entà afavorir ua bona comprenença.

INVENTOR DE PERSONATGES

StarWars, o com didem en aranés, *Era guèrra des galàxies*, ei era sèria de pellicules que mès gent a vist dera istòria deth cinèma. S'estreèc hè trenta sèt ans, e des d'alavetz, a agradat tostemp.

Entà hèr ua pellicula, era prumèra causa que cau ei ua istòria entà explicar. Aquesta istòria s'escriu en papèr e d'açò se'n ditz eth "guion". Alavetz, s'a de passar era istòria deth papèr tara pantalha. Mès, qui met cara as personatges que s'a inventat eth guionista? S'auetz vist *Era guèrra des galàxies*, o la vedetz bèth dia, vos podetz imaginar com ei de dificil inventar-se era cara deth dolent d'ua galàxia que non existís, a Darth Vader, o era d'un robòt que parle sies milions de lengües diferentes, er R2-D2, o era de un aute qu'apàrie naus espaciaus, eth C-3PO. En aquest cas, eth diboishant Ralph McQuarrie siguec qui inventèc e diboishèc aqueri personatges.

Tanben siguec Ralph McQuarrie qui dessenhèc era *Estela dera mòrt*, era estacion espaciau qu'apareish ena pellicula. Deuie èster ben complicat construir-la, perque hè trenta sèt ans non i auie es efèctes espaciaus qu'auem aué en dia.

Es diboishi de Ralph McQuarrie an agradat tant toti aquesti ans que s'an hèt, entre d'autes causes, samarretes damb es fòtos deth robòt R2-D2, vestits, cascos e tasses de Darth Vader o espades lasèr com es que gessen en *Era guèrra des galàxies*.

Eth 4 de mai se celèbre eth dia d'*Era guèrra des galàxies*. I a tant d'interès que se hèn trobades de seguidors en diferenti païsi deth mon. Per exemple, en Argentina, cada an, s'organize ua corsa d'atletisme a on corren es personatges (ben, gent vestida com es personatges, se compren). Tanben, era agència espaciau nòrd-americana, era NASA, enregistrèc un video damb eth robòt R2-D2 coma protagonista.

Lèu s'estreará era setau pellicula dera saga galactica. Se voletz meter-vos ath dia, encara auetz temps entà veir es sies pellicules. Les auratz de dedicar tretze ores e mieja! E, com diden ena pelli entà díder adiu: "Qu'era fòrça vos acompanye!"

Info K, *Ralph McQuarrie* (05/03/2012) e *Eth dia dera guèrra des galàxies* (05/05/2014) (tèxtes adaptats)